

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. v právní věci žalobce **VIKTORIAPLAY, a.s.**, se sídlem v Liberci, Mitranská 1, zastoupeného Mgr. Karlem Volfem, advokátem AK VOLF a partneři, se sídlem Jindřicha Plachty 28, Praha 5, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem v Olomouci, Jeremenkova 40a, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 8.8.2013 č.j. KUOK 70446/2013, ve věci místního poplatku,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 8.8.2013 č.j. KUOK 70446/2013 se **zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11.228,- Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Karla Volfa, advokáta AK VOLF a partneři, se sídlem Jindřicha Plachty 28, Praha 5.

Odůvodnění:

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 8.8.2013 č.j. KUOK 70446/2013, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Šternberk ze dne 24.1.2013 č.j. MEST 2440/2013 117/2011 dos/7, jímž byl žalobci vyměřen místní poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu.

V podané žalobě žalobce vymezil tyto žalobní body:

- 1) Žalovaný se dostatečně nezabýval meritem sporu, jímž je otázka, zda předmětem místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení je funkčně nedělitelné technické herní zařízení – centrální loterijní systém (CLS) nebo každý jednotlivý na něm závislý koncový videoloterijní terminál (VLT). Podle názoru žalobce je předmětem poplatkové povinnosti jednotlivé CLS a nikoliv VLT, když pouze kompletní CLS je jiným technickým herním zařízením povoleným ministerstvem financí podle jiného zvláštního předpisu, zatímco VLT je toliko jednou z jeho několika součástí, která není schopna fungovat bez součástí ostatních. Žalobce rovněž nesouhlasí s odkazem žalovaného na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl.ÚS 29/10, když má za to, že jeho smyslem je ochrana ústavního práva obcí na samosprávu a neřeší právo obcí na vyměřování místního poplatku. Dále žalobce poukázal na povolovací proces ministerstva financí, které povoluje jednotlivé CLS samostatnými rozhodnutími, ale VLT předmětem samostatných rozhodnutí nejsou, když dochází pouze k úpravě původních rozhodnutí.
- 2) Napadené rozhodnutí představuje zásah do žalobcových práv zaručených Listinou základních práv a svobod (dále jen Listina), zejména čl. 11 odst. 5, podle něhož daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona. Žalobce zdůraznil obecnou právní zásadu, podle které jsou orgány veřejné moci povinny šetřit podstatu a smysl základních práv a v případě pochybností jsou povinny postupovat mírněji ve prospěch poplatníka (viz nález Ústavního soudu sp. zn. ÚS 650/05).
- 3) Dále žalobce namítl navýšení místního poplatku na trojnásobek vyměřené částky podle ust. § 11 odst. 3 ZMP, když má za to, že tato sankce je nepřiměřená. Žalovaný odůvodnil navýšení místního poplatku prodlením žalobce, který podle žalovaného nesplnil řádně ohlašovací povinnost a nereagoval na výzvy k úhradě nedoplatku. Žalobce s tímto odůvodněním nesouhlasí, neboť se podle svého názoru v prodlení nenacházel, po celou dobu s úřadem spolupracoval, na veškeré výzvy reagoval a poskytl všechny podklady. Žalobce nespátřuje své pochybení v tom, že zastává odlišný právní názor, než správní orgán a má za to, že udělení sankce z takového důvodu je nesprávné. Správní orgán porušil zásadu předvídatelnosti rozhodnutí a uplatnil svoji pravomoc nikoliv k účelu svěřenému mu zákonem a nikoliv v zákonném rozsahu.

Žalovaný ve vyjádření odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, když žalobní důvody jsou shodné s důvody uplatněnými v odvolacím řízení. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí se všemi námitkami řádně vypořádal.

Žalobce v replice k vyjádření žalovaného setrval na své právní argumentaci.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění – dále jen s.ř.s.) a byl vázán obsahem žalobních bodů uvedených v žalobě (ust. § 75 odst. 2 s.ř.s.).

Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil, že žalobce byl výzvou správce poplatku, tj. Městského úřadu Šternberk ze dne 7.6.2011 vyzván ke splnění ohlašovací povinnosti. Sdělením ze dne 11.7.2011 žalobce splnil svou ohlašovací povinnost a současně informoval správce poplatku o zaplacení poplatku za 1. a 2. čtvrtletí 2011. Sdělil také svůj názor k výkladu pojmu JHTZ, kdy se neztotožňuje s metodickým výkladem ministerstva financí. Vyrozuměním ze dne 27.2.2012 byl žalobce správcem poplatku vyrozuměn o výši nedoplatku 319.546,- Kč. Správce poplatku platebním výměrem ze dne 24.1.2013 č.j. MEST 2440/2013 117/2011 dos/7 žalobci vyměřil místní poplatek v celkové částce 958.638,- Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného.

V prvním žalobním bodě žalobce nastínil otázku výkladu pojmu „jiné technické herní zařízení“ (dále jen JTHZ). Vzhledem k tomu, že zavedení této nové kategorie zpoplatňovaných zařízení bylo výsledkem pozměňovacího návrhu Senátu v rámci projednávání zmiňovaného zákona, není možné zjistit bližší úmysly zákonodárce z důvodové zprávy. S ohledem na důvody prezentované předkladatelem pozměňovacího návrhu (k tomu viz například bod 14. nálezu Ústavního soudu ze dne 9.1.2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/2012) je však zřejmé, že kromě důvodů fiskálních byl motivem pro rozšíření dopadu místního poplatku i na naposledy zmíněná zařízení nárůst počtu VLT na úkor „klasických“ VHP a s tím spojená potřeba jejich regulace ze strany municipalit.

Místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj a jiné technické herní zařízení ve smyslu § 10a ZMP tedy vykazuje dvě hlavní funkce, a to nejen funkci fiskální (zajištění příjmu obci), ale zejména funkci regulační (omezení jevu, který obec na svém území přinejmenším nevíta). Soud má tedy za to, že důvodem zavedení nové kategorie zařízení podléhajícího místnímu poplatku – JTHZ nebyly vnitřní technické odlišnosti těchto zařízení, ve srovnání se stávajícími výherními hracími přístroji (VHP), neboť ty jsou z pohledu účelu tohoto poplatku marginální. Důvodem byl zcela odlišný způsob sázení (zde celý proces není soustředěn do jediného místa), které se zcela vymyká stávajícímu pojetí VHP, při současné snaze podrobit tato zařízení regulaci ze strany municipalit. Přitom si však byl zákonodárce vědom rychlého technického vývoje v této oblasti, a proto zcela pochopitelně upřednostnil použití neurčitého právního pojmu, tedy obecnějšího pojmu před konkrétnějším, neboť všechna v budoucnu myslitelná technická herní zařízení tohoto typu by zákon stěží mohl kazuisticky vyjmenovat.

Lze proto přijmout dílčí závěr, a sice, že *interaktivní videoloterní terminál* lze podřadit pod pojem *jiné technické herní zařízení*, užitý v ustanovení § 10a ZMP. Krajský soud přitom pokládá tento výklad za jednoznačný a neotevřející žádný prostor pro vícery možný výklad, tzn. ani pro aplikaci zásady „*in dubio mitius*“.

Dále žalobce nastolil otázku, co je vlastně ve smyslu zákona o loteriích ministerstvem financí v rámci jeho pravomocí povolováno.

Je pravdou, že pojem *loterie nebo jiná hra* nelze zaměnit či ztotožňovat s pojmem *interaktivní videoloterní terminál*. Zatímco první sousloví představuje abstraktní a veskrze imateriální pojem, druhé má podobu ryze konkrétního, materiálního substrátu, pomocí něhož uživatel (hráč) tuto hru hraje. Ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích je však nutno vnímat v celém jeho znění. Podle tohoto ustanovení ministerstvo může povolovat i loterie a jiné podobné hry, které nejsou v zákoně v části první až čtvrté upraveny, s tím, že v povolení budou všechny podmínky provozování podrobně stanoveny; použije přitom přiměřeně ustanovení části první až čtvrté zákona.

Právě zákonodárcem použité sousloví *všechny podmínky provozování*, použité v souvislosti s povolováním, vede soud k závěru, že tyto podmínky v sobě zahrnují nejen schválení všeobecného loterijního plánu, herních plánů, generálního návštěvního řádu platného pro všechna střediska či bezpečnostní směrnice, ale (v případě posuzovaného typu hry) právě i umístění konkrétních interaktivních VLT v přesně specifikovaném počtu, na přesně uvedených konkrétních adresách. Povolení *jiné hry*, kam spadá i žalobcem provozovaná hra, je tedy nutné vnímat jako nedílný celek, jehož integrální součástí jsou podmínky jejího provozování. Pokud se tedy provozovatel rozhodne tato koncová zařízení například přesunout do jiných provozoven či rozšířit jejich počet, přistoupí Ministerstvo financí k *doplnění* původně vydaného povolení, ve smyslu úpravy jeho podmínek. Zda výrok takového povolení zní „*povoluje*“ nebo „*schvaluje*“, není podle názoru zdejšího soudu podstatné, neboť je třeba vycházet z materiální podstaty takového rozhodnutí, a tou je změna (eventuelně doplnění) již vydaného rozhodnutí na podkladě změny podstatných okolností u žadatele o povolení k provozování loterie nebo jiné hry. Lze si tudíž představit i situaci, kdy by žalobce požádal o rozšíření počtu VLT nebo o jejich přemístění, avšak Ministerstvo financí by jeho žádosti z určitých důvodů nevyhovělo a umístění těchto dalších VLT nebo jejich přemístění by dodatečně nepovolilo (neschválilo). Původní povolení je tedy fakticky vydáváno (i když § 50 odst. 3 zákona o loteriích tak explicitně neuvádí) s výhradou změny poměrů, která v procesním právu nezakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté; zde je takový postup předvídan ustanovením § 101 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, který se podle § 45 odst. 1 zákona o loteriích subsidiárně použije ve věcech loterií a jiných her. Lze jistě namítnout, že zákon o loteriích na zmiňovaný procesní postup neodkazuje (a to ani nepřímou) a jde tak nepochybně o deficit úpravy tohoto zákona, nicméně takový postup se nepříčí podstatě povolování těchto specifických činností.

Z výše uvedených důvodů soud dospívá k závěru, že VLT, jakožto koncová zařízení CLS, podléhají povolení Ministerstva financí podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích, a proto spadají pod pojem *jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí*. Podléhají tedy místnímu poplatku podle § 10a zákona o místních poplatcích. Jelikož ani v tomto směru dikce § 10a zákona o místních poplatcích (ve spojení s § 50 odst. 3 zákona o loteriích) nevede při použití klasických interpretačních metod k dvojímu výkladu, z nichž by jeden bylo možno z hlediska žalobce označit za příznivější, nevidí zde krajský soud prostor pro aplikaci zásady *in dubio pro libertatum*.

Na základě shora uvedené právní argumentace neshledal krajský soud důvodným žalobní bod č. 1).

K dalšímu žalobnímu bodu krajský soud uvádí, že, jelikož z důvodů shora předestřených, nedospěl k závěru, že by v posuzované věci poplatek nebyl uložen na základě zákona, neshledal ani porušení žalobcových práv, na něž odkazuje ve smyslu čl. 11 odst. 5 Listiny. Druhý žalobní bod má tedy krajský soud za zcela zodpovězený v souvislosti s vypořádáním žalobního bodu 1).

Dále se krajský soud zabýval důvodností žalobního bodu č. 3). Podle ust. § 11 odst. 3 ZMP včas nezaplacené nebo neodvedené poplatky nebo část těchto poplatků může obecní úřad zvýšit až na trojnásobek; toto zvýšení je příslušenstvím poplatku. V posuzované věci bylo navýšení místních poplatků věcí volného uvážení správního orgánu, když zákon v citovaném ustanovení stanoví, že obec „může zvýšit“ a vyhláška č. 3/2010 města Šternberk tuto právní úpravu bez dalšího přejímá a nestanovuje v tomto ohledu žádná kritéria navýšení. Záleželo tedy na úvaze správce poplatku, zda k navýšení místního poplatku přistoupí a v jaké výši navýšení uloží. Rozhodnutí založené na volném správním uvážení je i v tomto ohledu přezkoumatelné soudem, jak vyložil NSS v rozsudku ze dne 28.2.2007 č.j. 4 As 75/2006-25, publikovaném ve Sb. NSS pod č. 1194/2007. Správní soud u takového rozhodnutí zkoumá, zda správní orgán volné uvážení nezneužil, nepřekročil jeho meze, když i tam, kde rozhodnutí správního orgánu závisí toliko na jeho uvážení „...je správní orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (různost rozhodování ve stejných či obdobných věcech může být právě projevem ústavně reprobované libovůle), tj. zejména principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil,...“ Pokud tedy v posuzované věci správce poplatku využil možnosti navýšení místního poplatku, mělo být jeho rozhodnutí založeno na konkrétní úvaze přezkoumatelné ve shora naznačených směrech. Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí však pouze uvedl, že jelikož ani po doručení upozornění na existující nedoplatek žalobce svou poplatkovou povinnost nesplnil, nezaplacenou část poplatku správce poplatku navýšil v souladu s § 11 ZMP na trojnásobek. Dále uvedl, že u všech plátců, kteří nezaplatí poplatek včas a ve správné výši, postupuje stejným způsobem. Správce poplatku se nijak nezabýval důvody, pro které žalobce poplatek nezaplatil a které vyjádřil ve sdělení ze dne 11.7.2011. Rovněž neuvedl žádné jiné úvahy, které by ho vedly k navýšení a jeho výši. Tvrzení, že stejným způsobem postupuje také vůči ostatním poplatníkům, nelze považovat za relevantní správní uvážení. Ačkoliv žalobce navýšení místního poplatku namítal rovněž v odvolání a opakoval zde i důvody, pro které poplatek nezaplatil (bod VI odvolání), žalovaný se těmito důvody vůbec nezabýval a v napadeném rozhodnutí pouze konstatoval, že navýšení je otázkou volného uvážení správce poplatku, které je limitováno pouze zmiňovaným trojnásobkem základní stanovené hodnoty poplatku a jelikož správce poplatku uvedl důvod provedení navýšení a současně nepřekročil zákonné podmínky, žalovaný neshledal porušení právních předpisů a nezneužil správní uvážení (str. 5 odst. 2 napadeného rozhodnutí). Ohledně navýšení poplatku tedy absentuje správní úvaha o důvodech tohoto postupu a určené výši nejen v prvostupňovém rozhodnutí, ale také u žalovaného, který navíc porušil také ust. § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb.,

správního řádu, v platném znění, když se nezabýval všemi námitkami uvedenými v odvolání. Napadené rozhodnutí je v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Ačkoliv soud posoudil převážnou většinu žalobních bodů jako nedůvodných, ve vztahu k navýšení místního poplatku shledal napadené rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

Na základě této skutečnosti krajský soud napadené rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 1 s.ř.s. zrušil pro vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí (ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.) a současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Při novém projednání věci je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobci, který měl ve věci úspěch, vznikly s tímto řízením náklady zaplacením soudního poplatku ve výši 3.000,- Kč a dále v souvislosti s právním zastoupením, a to za 3 úkony právní služby po 2.100,- Kč a 3x režijní paušál po 300,- Kč, tj. celkem 7.200,- Kč (ust. § 6 odst. 1, § 7, § 9 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění). Odměna právnímu zástupci byla podle ust. § 35 odst. 8 s.ř.s. zvýšena o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je povinen odvést podle zvláštního předpisu, tj. na 8.228,- Kč. Celková částka nákladů řízení tak činí 11.228,- Kč. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, v platném znění (dále jen o.s.ř.), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, stanovil soud žalovanému k plnění lhůtu 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (ust. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159 a § 168 o.s.ř.). Podle ust. § 149 odst. 1 o.s.ř. za použití ust. § 64 s.ř.s. zavázal soud žalovaného zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokátky, která žalobce v řízení zastupovala.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 23. dubna 2015

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu